KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczn -literacki. Wycho lzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPLATA „Kr je: Z g'-bia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem rocznie mk. 1200, półrocznie 600 kwartalnie mk. 300, — miesięcznie mk 100. pocztę mk. 115. —

OGLOSZENIA, Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 15 w tekście Mk 20 po tekście — reklamy Mk. 10 Zwyczajne Mk 7,50 Drobne 1 Mk. 50 fen. za wyraz, najmniej Mk 15. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do g. 7 wiecz W niedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—3 w poł. i od 6—7 w

PRENUMERATE I OGLOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Tow Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 5.00** (Na G. Śląsku **50 fen.**) SOSNOWIEC niedziela dnia 10 kwietnia 1921 roku Nr. 78 Rok XV

ś. † p.

Tadeusz Arnold

Syn Marji z. Bojanowskich i Eugenjusza,

student uniwersytetu, starszy żołnierz-ochotnik 19 p. p. „Odsieczy Lwowa", odznaczony „Orlętami", po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami, zmarł dnia 8 kwietnia r. b. w Sosnowcu, przeżywszy lat 19.

Pogrzeb odbędzie się w niedzielę dnia 10 kwietnia, z domu żałoby, ul. Małachowskiego 11 o g. 5 po południu na cmentarz miejscowy, a nabożeństwo żałobne w kościele parafjalnym dn. 11 kwietnia o g. 9 rano, o czem powiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych stroskani

1747 **Rodzice i rodzeństwo.**

ZWIĄZEK ZAWODOWY PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁU SKÓRZANEGO W POLSCE

oddział w Sosnowcu

Niniejszym podajemy do ogólnej wiadomości, że dnia 10 kwietnia o godzinie 2 po p. w lokalu Zw. Zaw. na Pogoni (Racławicka 3) zwołuje

OGÓLNE ZEBRANIE

wszystkich czeladzi szewckich w sprawie zadań ekonomicznych i przebiegu pertraktacji u inspektora pracy. Szewcy stawcie się licznie.

1666 Zarząd.

Szanownemu Duchowieństwu parafji Czeladź i wszystkim łaskawym Znajomym, którzy raczyli oddać ostatnią posługę nieodżałowanej pamięci Matce naszej,

ś.p Teodorze Gorzeńskiej-Ostrorożynie

składamy na tem miejscu serdeczne Bóg zapłać

P. Bronisławowie Markiewiczowie, Józefowie Gorzeńscy Ostrorogowie, Ppor. Stanisław Gorzeński-Ostroróg.

1735

Prawdziwie wzruszeni pięknymi i licznymi dowodami współczucia ze strony zacnych pp. Urzędników i Urzędniczek T-wa Kopalń Czeladź, oraz Ich Rodzin. w naszej żałobie z powodu śmierci Matki naszej

ś. p Teodory Gorzeńskiej-Ostrorożyny,

oraz ogólnym Ich udziałem w obrządku pogrzebowym, składamy Im na tem miejscu najserdeczniejsze podziękowanie.

1736 P. Br. Markiewiczowie.

OBYWATELE!

W sprawie połączenia Górnego Śląska z Rzeczą-pospolitą Polską organizacje polityczne, zawodowe i kulturalno-społeczne wzywają was na

WIEC

który odbędzie się w niedzielę 10 kwietnia o godzinie 4-ej po południu przed dworcem Warszawsko-Wiedeńskim. 1743

Sprawa nader ważna. Stawcie się wszyscy, ażeby zapobiedz knowaniom niemieckim.

Komitet Organizacyjny Wiecu.

Górny Śląsk z Polską.

WIEC.

Wobec niezdecydowanego stanowiska koalicji, oraz machinacji nikczemnych Skowronków i Napieralskich, którzy dążą do oderwania G. Śląska od Rzeczypospolitej Polskiej, dziś całe Zagłębie na wielkim wiecu, który się odbędzie przed dworcem kolei W. W. zaprotestuje przeciw intrygom i złej woli odszczepieńców! Dziś całe Zagłębie na wiecu oświadczy niezłomnie: Górny Śląsk z Polską! Nie damy ziemi, skąd nasz ród... Obywatele! Stawcie się wszyscy, aby zadokumentować swą wolę!

Zagłębie, a magistraty.

Mówi przysłowie: jaki pan — taki kram. Jeżeli w Zagłębiu posiadamy dzisiaj tysiące braków np w kanalizacji, komunikacji stałej kołowej między miastami, braków, które się spotyka w uporządkowaniu miast, miasteczek, osad czy kolonji, to niewątpliwie w poważnej części ponoszą za to odpowiedzialność magistraty miast Zagłębia które za mało intensywnie pracują dla interesów ogółu miejcowego, za mało wykazują energji inicjatywy i pomysłowości w stosunku do rosnących z dnia na dzień potrzeb ludności Czem się to dzieje? Jedni dowodzą, że wydajnej gospodarce miejskiej w Zagłębiu brak jest ludzi sprężystych, skoro się wszystko u nas wlecze, a nie idzie jak należałoby w tempie odpowiedniem, drudzy dopatrują się winy w karygodnej opieszałości, skoro radni nie przychodzą na zebrania, a projekty i uchwały za długo leżą w aktach, inni zwalają wszystko na nieznajomość po prostu prowadzenia gospodarki, na nieznajomość wogóle polityki komunalnej.

Kto ma słuszność? Zdaje się, że wszyscy potrosze.

Ze brak nam jest ludzi, to wiadome, bo nie mieliśmy czasu na wychowanie ich sobie do zadań potrzeb i spraw, które dziś trzeba prowadzić u siebie że chorujemy nieraz na opieszałość, czy też lekceważenie obowiązków to już potwierdzili ci radni, którzy nie przychodzą na zebrania; że nie grzeszymy umiejętnością, znajomością wszystkich sposobów gospodarki miejskiej też jest słusznem w młodem Państwie. Jednak, mimo to, możnaby było daleko więcej dla Zagłębia zrobić, niż się robi, czy to w

sprawach np. szpitalnictwa czy przy regulacji ulic, placów, czy w jakimś innym kierunku ogólnych spraw miejskich. Nie stoją one na wysokości zadania, skoro np. Tow. Dobroczynności, o ile nam wiadomo, wciąż się boryka w Sosnowcu z budżetem, skoro np taki Sosnowiec nic nie robi, aby przyjść z pomocą w dożywianiu dzieci w wieku, nie kwalifikującym dziecka do ochronki.

Ale bodaj, że najważniejszym powodem braków gospodarki miejskiej to zły stan finansowy naszych miast. Ale kto ma nad tą kwestją zasadniczą czuwać polepszać i rozwijać stronę finansową, kto ma się starać o to, aby pieniądze potrzebne były? Czy nie jestto obowiązkiem ojców miast naszych pod adresem których tyle się słyszy uszczypliwych, często niestety słusznych krytyk.

Wir.

Zmiany w aprowizacji.

Komisja Min. która dłuższy czas bawiła w Sosnowcu pod przewodnictwem p. Jana Strzeleckiego zdecydowała kilka zmian w aprowizowaniu robotników, zatrudnionych na kopalniach i hutach, zmieniając kategorje członków rodzin, ciężko pracujących. korzystających z norm górn. hutniczych.

Pozbawiono zatem norm powyższych wychowanków rodzin robotniczych pomimo, że dziatwa, zupełne sieroty, od szeregu lat wychowywana była i utrzymywana przez okupantów.

Dalej cofnięto i uniemożliwiono robotnikowi utrzymywanie rodziców, żony, pozostawiając jednocześnie to prawo w stosunku do rodziców opiekuna.

Wdowcom, posiadającym liczną dziatwę, odebrano prawo otrzymywania norm członkowskich górn. hutni dla starszych ponad lat 16 córek, zastępujących rodzeństwu małoletniemu zmarłe matki i prowadzących gospodarstwo ojcowskie.

Dzieciom powyżej lat 16, uczęszczającym do szkół niepaństwowych a wszak niema miejsc w szkołach i wiele kształci się prywatnie, odebrano również to prawo.

Nawet dla dzieci kalek, niedołężnych, odebrano rodzicom również prawo otrzymywania norm dotychczasowych.

Nie wchodzimy w pobudki i celowość zaprowadzonych zmian.

Pragnęlibyśmy jedynie zwrócić uwagę czynników miarodajnych na to, że zmiany podobne zaprowadzone być winny w pewnym określonym terminie po zaznajomieniu interesowanych przez publiczne ogłoszenia i wywieszenia w Urzędach odpowiednich okólników i rozporządzeń.

Wobec tego, że administracje zakładów powierzone sobie mają pewne przygotowawcze prace dla kartoteki Starostwa, prywatni pracownicy narażeni są na niepotrzebne i nieprzyjemne konsekwencje wprowadzonych według podobnego porządku zmian.

Co się tyczy ogłoszeń publicznych to miejscowe urzędy nie są jakoby uprawnione do wydawania rozporządzeń, a Ministerjum Aprowizacj, ponieważ stolica i kraj mają inne normy, dotychczas zaniedbało tego uczynić.

Urzędnicy o Zagłębiu nie zawsze chcą wiedzieć.

Pożądane byłoby, aby związki zawodowe robotnicze przyjęły pod uwagę opisane porządki i w myśl interesów swych członków zareagowały, przy mających się odbyć dalszych układach w tej sprawie z władzami.

O rewindykację gruntów miejskich.

W jednym z ostatnich artykułów poruszyliśmy sprawę braku gruntów w Sosnowcu, któreby byłyby własnością miasta.

Pozornie zdawaćby się mogło, że rozległe miasto nasze rzeczywiście jest przysłowiowym dziadem, którego rząd rosyjski i okupanci pozostawili jeno z łezką w oku, skargą i torbami.

W rzeczywistości jednak tak nie jest.

Ho, ho, grunt miejski jest, tylko pytanie, w czyich rękach?

Przypomnijmy sobie tylko kontrakty, zapisy i manipulacje naszych ojców miasta i przemysłowców za czasów rosyjskich, na krótko po umiastowieniu osady Sosnowca.

Przejrzyjmy te dokumenciki z lat ubiegłych a przekonamy się, że miastu od rozmaitych towarzystw przemysłowych należy się niemal kilka włók ziemi. Ziemię te przywłaszczyły sobie bodaj prawem kaduka towarzystwa przemysłowe w czasach, kiedy to wszystko można było zrobić.

Stąd też np. 51 morgów 113 prętów gruntu miejskiego znajdującego się przy zbiegu ulic Kaliskiej i Renardowskiej wraz z osadą szkolną znajduje się pod„. opieką T-wa Przemysłowo-Górniczego „Hr. Renard".

Magistrat nasz ponoć napróżno usiłuje wytłumaczyć T-wu, przywołując do pomocy Sąd, że lepiej by było, gdyby miasto zaopiekowało się tym obszarem gruntu.

Takich wypadków, jest zdaje się. więcej.

Ale cóż się tu dziwić temu, że towarzystwa przemysłowe takie są „ niesolidne w stosunku do miasta, kiedy te towarzystwa nie dotrzymują zapisów i deklaracji,

W swoim np. czasie, (chyba w roku 1866) T-wo Sosnowieckie Kop. i Zakł. Hut. zobowiązało się aktem, sporządzonym przez p. Gustawa de Kramsta że na gruntach T-wa w Pogoni, obok szpitala, da budynek pod szkołę powszechną.

Prócz tego deklarowało się T-wo budynek ten utrzymywać w porządku, dodając doń 2 morgi gruntu pod ogród, mieszkanie dla nauczyciela i zaofiarowując nadto co rocznie 60 rb. na koszty utrzymania szkoły, które należałoby przeliczyć w stosunku do obecnej wartości walut, 100 korcy węgla i 2 sążnie drzewa.

Czy T-wo Sosnowieckie dotrzymało słowa?...

Jeżeli więc poszperać trochę w kronikach i historji naszego miasta, to znajdziemy ciekawe dane o tem, że jednak miasto miało jakieś grunty.

Dziś, kiedy te grunty tak są miastu potrzebne, rzeczą jest naszych ojców miasta i troską Zarządu miasta wydostanie tych gruntów z rąk i z pod opieki niepowołanych choć ugrzecznionych i miłe dla miasta usposobionych opiekunów. Za taką obronę interesów miejskich ojcowie i Zarząd miasta zasłużą sobie na wdzięczność ludności co im gwarantować możemy.

Tersytet.

Kronika.

Od redakcji. Wszystkich Sz. Korespondentów, Czytelników i Przyjaciół pisma naszego, nadsyłających nam swe korespondencje, artykuły, notatki, uwagi, listy i t.p. prosimy jeszcze raz tą drogą o pisanie na jednej stronie papieru, w możliwie treściwy, krótki, zwięzły sposób i wyraźnym czytelnym charakterem. Wszystkie wymienione artykuły, notatki i korespondencje oraz materjały do opracowania muszą u dołu nosić podpis i dokładny adres autora (dla wiadomości redakcji) Rękopisy bez podpisu i wszelkiego rodzaju anonimowe doniesienia znajdą zużytkowanie w... koszu. Rękopisów redakcja nie zwraca.

— O uczczenie poległych na froncie sosnowiczan. W myśl notatki zamieszczonej w Nr. 76 „Kurjera" z dnia 8 bm. Oddział Sosnowiecki T-wa Czerwonego Krzyża, na wniosek ks. Pleśkiewicza, postanowił w miejscowym kościele parafjalnym wmurować tablicę pamiątkową z nazwiskami bohaterów sosnowiczan poległych w walkach za wolność Ojczyzny w czasie ostatniej wojny.

Zarząd Czerwonego Krzyża prosi o podanie nazwisk poległych sosnowiczan oraz o składanie ofiar na rzecz wspomnianej tablicy w kancelarji tutejszego Oddz. Czerw. Krz. (ul. Warszawska) i w administracjach pism miejscowych.

— Niedziela wywiadowcza. W niedzielę d. 10 kwietnia o g. 11 ej rano odbędzie się Gimn. w Sielcu konferencja wywiadowcza, podczas której rodzice i opiekunowie będą mogli dowiedzieć się o postępach i sprawowaniu swych synów i wychowanków.

— Z Sądu. Dla wielu interesantów zapytujących nas o godziny urzędowe w sądzie podajemy, że biura w sądzie czynne są w dnie powszednie od godz. 8 rano do 3 popołudniu (w soboty od 8 r do 1 pp.)

— Reprezentant Tow. Akc. „Reklama Polska Od kilku dni bawi w Sosnowcu reprezentant Tow. Akc. „Reklama Polska p. Władysław Gielczyński w sprawie akwizycji inseratów do wydawnictw „Odrodzenia Przemysłu i Handlu Polskiego" (na dział Zagłębia) i „Przeglądu Przemysłowo Handlowego" (Nr. poświęcony jarmarkowi poznańskiemu.).

Wydawnictwa te zyskały zasłużoną opinję wśród sfer handlowych przemysłowych i finansowych. Akcja p. Gielczyńskiego, jako przedstawiciela najpoważniejszej już dziś instytucji reklamowej, zasługuje na zaufanie i poparcie naszego handlu i przemysłu. Zainteresowane firmy t. j. pragnące się ogłosić przez Tow. Akc. „Reklama Polska„ w „Odrodzeniu" Przemysłu i Handlu Polskiego i „Przeglądzie Przemysłowo Handlowym" zechcą składać adresy swoje w Administracji „Kurjera Zagłębia".

— Zebranie w sprawie gmn p. Replińskiej. Jutro o godz. 12 w pol. lokalu T-wa Wzaj. Kredytu w Będzinie odbędzie się zebranie w sprawie stanu rzeczy w gimnazjum W. Replińskiej.

— Usłużni faktorowie W dzielnicy pogońskiej miasta, jak nam komunikują nasi czytelnicy, uwijają się, sprytni faktorzy—pośrednicy, ułatwiający sprzedaż i kupno domów „bez zbytnich kosztów" i w sposób uproszczony. Panowie ci „za faktorne" każą sobie płacić wyzyskiwanym „klijentom" po 30 000 mk.

Jeden z takich sprycjarzy pośredników, niejaki A R-a, zdołał sobie już za uciułany z pośrednictwa kapitalik kupić dwa ładne domki. Dziwne, że są ludzie, którzy oszukując Rząd pozwolają się jednocześnie okpiwać „faktorom", robiącym na naiwności ludzkiej dobre interesy.

— Zaokrąglenie taryfy kolejowej. Ministerstwo kolei wydało rozporządzenie, obowiązujące od dn. 15 b. m, o zaokrągleniu należności taryfy biletowej, jak następuje; 1) ceny jednorazowych biletów pasażerskich. pośpiesznych i dodatkowych zaokrąglone będą do najbliższej parzystej pełnej marki wzyż; 2) ceny biletów dziecinnych i ulgowych 50 proc, stanowić będą ściśle połowę cen biletów pełnych. 3) ceny biletów zniżkowych za jedną dziesiątą, oraz wszelkich innych biletów, objętych taryfą zaokrąglone będą do najbliższej pełnej marki! 4) opłaty na bagaż towaru i wpływy uboczne, pobierane będą z zaokrągleniem do najbliższej pełnej marki wzyż.

Nasze typy i typki.

Znany działacz lewicowy
Co komuny głosił hasła,
Kiedy gwiazda jego zgasła,
Znalazł sobie zawód nowy:
Mając posłuch w swej owczarni,
Zaczął pracować w.... piekarni
Temperament ma on żywy
Lubi kooperatywy..
Więc tam, gdzie są ludzie prości -
Pracuje dla .. współdzielczości
Snać poważna jego praca
Bo mu się też dość opłaca.
Więc się cieszy grosza krzynką
(Jakie skutki ma ciułanie)
Kupił sobie już pianinko.
Ma ładne umeblowanie.
Towarzysze jego prości
Sarkają już dziś z zazdrości!
„To się zrobił z niego „baca"!"
A to czyni tylko., praca
Hasło hasłem, a chleb chlebem,
Na to przecie zawsze grzebiem
Abyśmy coś wygrzebali.!
Ta energja mu się chwali,
Łaska darzy go niebieska
I z komuny puchnie kieszka.

Idem

Z teatru

Dziś w teatrze zimowym dwa przedstawienia: pop. melodyjna operetka „Ewa"; wieczorem baśń fantastyczna operetka „Piękna Risetta". Tańce i ewolucje uroz[m]aicają obie te operetki.

W poniedziałek „W przystani" Egl[i]sa, sztuka bardzo zajmująca, dwukrotnie odkładana wystawioną będzie bezwzględnie.

We wtorek po raz drugi „Królowa miljardów".

— Teatr Popularny tani przy ul. Kościelnej wystawia dziś zajmującą sztukę, żywo wykrojoną z życia ludzkiego przez znakomitą komedjopisarkę Gabrjelę Zapolską „Moralność pani Dulskiej".

W antraktach koncert orkiestry.

Początek go. 7 i pół wieczorem.

— W poniedziałek i wtorek w Będzinie dane będą przedstawienia: W poniedziałek nie znaną zupełnie baśń fantastyczną operetkę Falla „Piękną Risettę". We wtorek arcydzieło Wyspiańskiego „Sędziowie" i niefrasobliwy obrazek sceniczny „Pan Benet" Al. hr. Fredry.

Prawdziwy wynik plebiscytu.

Jeżeli się chce ocenić bezstronnie wynik plebiscytu, nie można opierać się jedynie na cyfrach. Postępowanie takie byłoby usprawiedliwione, gdyby warunki, w jakich plebiscyt się odbył, odpowiadały zasadzie sprawiedliwości. Tak jednak nie było. Administracja kraju pozostała faktycznie do końca w ręku niemieckiem. Dzięki temu udało im się sfałszować listy głosujących. Gdzie nie dotarła propaganda niemiecka, tam dotarł urzędnik, nauczyciel, ksiądz niemiecki i żandarm pruski. Znane są fakty, gdzie księża niemieccy, mimo zakazu komisarza apostolskiego, uprawiali zwłaszcza w ostatnich dniach przed plebiscytem agitację, zarówno z ambony, jak i przy spowiedzi. Nauczyciele byli po wsiach podwalinami niemieckiej agitacji dowodząc sztostrupami rozdając na około pieniądze i odezwy. Do tego dołączyć należy niebywałą agitację w ostatnich dniach (urządzanie po 9 marcu wieców, jak np. w powiecie mysłowskim) rozlepianie plakatów i rozdawanie odezw. Osobny rozdział dla dziejów plebiscytu stanowi terror, który w ostatnich czasach osiągnął niebywałe rozmiary. Wskutek tego zwłaszcza ludność w powiatach rolniczych nie miała odwagi, swobodnie się wypowiedzieć. Teror ten osiągnął największe natężenie w samym dniu głosowania, kiedy to otaczano lokale wyborcze sztostrupierami którzy w ostatniej chwili terroryzowali Polaków. Biura wyborcze były ozdobione plakatami niemieckiemi. W szeregu miejscowościach stwierdzono, że nie dotrzymano tajności głosowania, gdyż hajmattrojerzy wchodzili do celi wyborczej lub innym sposobem kontrolowali w jaki sposób kto głosuje Gdzieindziej wydawano głosującym tylko niemieckie kartki. W szeregu miejscowości sami niemieccy członkowie biura wyborczego nakłaniali w lokalu do głosowania za Niemcami. W innych miejscowościach (jak w powiecie kluczborskim) nie dopuszczono polskich emigrantów do głosowanie.

Czy w tych warunkach może być mowa o swobodnem wyrażeniu woli ludności? O wartości plebiscytu dowodzi jaskrawy fakt, że w powiecie kluczborskim głosowało więcej osób, aniżeli było zapisanych na listach głosujących. Ten jeden fakt powinien wystarczyć dla unieważnienia plebiscytu.

Mimo to lud polski zwyciężył. Mimo terroru i oszustwa przeszło dwie trzecie kraju oświadczyło się za Polską. Ażeby jednak zdać sobie sprawę z wartości tego zwycięstwa, należy przedewszystkiem wziąć pod uwagę powyżej podane warunki w jakich plebiscyt się odbył. W dalszym ciągu należy zdać sobie sprawę ze stopnia w jakim wywarli wpływ na wynik głosowania emigranci Ludność polska do ostatniej chwili protestowała przeciwko ich przyjazdowi Czynniki koalicyjne jednak zdecydowały ich przyjazd. Czy jednak można głosy emigrantów liczyć na równi z głosami ludności tutejszej. Odpowiedź jest jasna: Nie! Pominąwszy już to, że (emigranci nie są niczem związani z losami kraju i już z tego tytułu nie powinni byli mieć prawa rozstrzygnięcia o jego losie, uwzględnić należy to, że każdy emigrant reprezentował tylko edjen swój własny głos), podczas gdy głosujący rodowity Górnoślązak reprezentuje także swoją rodzinę a więc przynajmniej przeciętnie trzy do czterech głosów mieszkańców G. Śląska. Chcąc więc należycie ocenić wynik plebiscytu należy od ogólnej sumy odtrącić cyfrę emigrantów. W ten sposób otrzymamy prawdziwy stosunek cyfr który wyraził wolę ludności mieszkającej na G. Śląsku. Spróbujemy przeprowadzić w ten sposób nowe obliczenie.

Ogółem brało udział w dniu 20 marca w głosowaniu okrągło 1,188000 osób. Z tego na emigrantów przypada 186,753 głosów t.j: 15 procent. Oczywiście trudno obliczyć dokładnie jaki procent emigrantów przypada na Polaków. Jeżeli się jednak weźmie pod uwagę że z Polski przyjechało tylko 5000 emigrantów (zamiast zapisanych 15 tysięcy w liczbie których znajdowali się także Niemcy z Poznańskiego, jeżeli zważy się że procent głosów polskich wśród emigrantów z Niemiec był bardzo nieznaczny nie sięgający z pewnością sumy 10 tysięcy, musi się przyjąć że z podanej liczby 186 tysięcy głosów, polskich emigrantów przypada najwyżej 10 procent. Z głosów prasy niemieckiej wynika, że z niemiec przyjechali prawie wszyscy zapisani emigranci. Co ciekawsze dzienniki niemieckie obliczają liczbę emigrantów którzy przyjechali na plebiscyt na przeszło 200000 Należałoby więc zbadać w jaki sposób odbyło się owe powiększenie liczby emigrantów. W każdym razie przyjęcie 10 proc. głosów polskich z ogólną liczbą emigrantów nie stanowi krzywdy dla Niemców. Przeciwnie może być pokrzywdzeniem głosów polskich. Po przyjęciu tej zasady wynik głosowania przedstawiać się będzie w sposób następujący:

Przytaczamy naprzód zestawienie dla polskiego bloku oznaczoną linją Odry aż do wsi Grudzic w powiecie opolskim stąd przez część opolskiego i zachodniej granicy powiatu strzeleckiego następnie wschodni skrawek powiatu opolskiego gminami Krasiejów i Chobie oraz południową częścią powiatu opolskiego;

Powiat	Liczba ogólna oddanych głos. Polacy	Niemcy	procent Polaków	Liczba emigran.	Liczba bez emigrantów Polacy	Niemcy	procent Polaków bez emig
1) Bytom m.	10090	29887	26	5512	9539	24925	28
2) „ w.	62965	43656	58	7822	62183	36616	62,9
3) Katowice m.	3900	22774	14,6	3568	3544	19562	15,3
4) „ w.	66699	52837	56,7	10970	65602	42964	60.3
5) Królewska Huta	10764	51843	25 9	1738	10290	27579	27,5
6) Zabrze	43033	45080	48 9	8008	42283	37872	52,7
7) Gliwice m.	8558	52022	21,1	5120	8046	27414	22,6
8) „ w.	27171	20114	57,5	4987	26673	15625	63.1
9) Pszczyna	53402	15359	77,6	6529	52750	9483	84,8
10) Rybnik	52473	27976	65,3	9904	51483	19062	75,6
11) Strzelce	23049	22226	50 8	7399	22310	15566	59
12) Lubliniec	13701	15316	47 2	4365	13265	11387	50,7
13) Tarnowskie G.	26714	16541	61,7	4407	26274	12574	67,8
14) Racibórz (prawy brzeg Odry)	12262	9864	55,4	2544	12008	7564	61,5
15) Koźle (pr. brzeg Odry)	5551	9360	37,2	2903	5261	6747	45.5
16) Olesno (połudn. część)	5599	4524	55,4	3056	5294	1773	75,6
17) Opolskie (12 gmin)	4097	3218	56,1	581	4039	2695	60,1
Suma ogólna	430028	442597	51,6	92412	402844	319419	56,8

Liczba emigrantów w wymienionym bloku wynosi 11,1 proc. ogółu głosujących Po obliczeniu emigrantów następuje gwałtowne przesunięcie na korzyść Polski w powiatach: Zabrze (z 48,9 procent na 52,7 proc.) Lubliniec (47,2 proc. na 50,7 procen). We wszystkich innych powiatach procent Polaków zwiększa się znacznie. Nawet w powiecie kozielskim proc. ten podnosi się z 37,2 proc. na 45,5 proc. Ogólna suma zaś głosów polskich w tym bloku podnosi się z 51 6 proc. na 56,8 proc. dając Polakom cyfra większość o 60 tys. głosów.

Nie wzięliśmy tu pod uwagę jeszcze jednej bardzo ważnej okoliczności: wpływu jaki przyjazd emigrantów wywarł na ludność. Biorąc rzecz całkiem ostrożnie, można stwierdzić, że dzięki przyjazdowi emigrantów Polacy stracili przynajmniej tyle głosów, ile razem emigrantów przyjechało, to znaczy, że każdy emigrant wpłynął w duchu niemieckim przynajmniej na jednego Górnoślązaka. Jeżeli więc przyjmiemy tę poprawkę i odliczymy ten wpływ emigrantów, obliczając go na 83 tysiące głosów, otrzymamy większość polską powiększoną o tych 83 tys. głosów na przeszło 160000 głosów oraz proc. głosów polskich wzrośnie wtedy na 67 proc.

Taki jest właściwy wynik plebiscytu górnośląskiego w powyższym bloku.

Dla całkowitego obrazu wyniku plebiscytu musi się wziąć pod uwagę jeszcze jeden bardzo ważny wzgląd. W głosowaniu brali udział Polacy i Niemcy. Ale nietylko głosy emigrantów mają zupełnie inne znaczenie, aniżeli głosy mieszkańców G. Śląska. Jest zasadnicza różnica między głosem mieszkańca niemieckiego a mieszkańca polskiego na G. Śląsku. Według obliczeń o światowej sławie statystyka prof. Uniwersytetu lwowskie E. Romera, przeprowadzonych na podstawie statystyk niemieckich, wśród ludności polskiej na G. Śląsku jest więcej dzieci, a za to większa śmiertelność po 20 r. życia. Głosujących więc Polaków jest stosunkowo mniej. Wedle niemieckiej urzędowej statystyki z roku 1900 w powiatach G. Śląska o większości niemieckiej na tysiąc mieszkańców przypada 500 do 542 takich, którzy mają po nad 20 lat.

W powiatach G. Śląska o większości polskiej, na 1000 mieszkańców przypada takich osób, mających ponad 20 lat, tylko 445 do 506. Na podstawie tych danych można ściśle obliczyć, że stu Niemców uprawnionych do głosowania oddawało swoje głosy za 180 osób ludności niemieckiej (to znaczy i za swoją rodzinę). Natomiast stu uprawnionych do głosowania Polaków przedstawiało 220 osób swoich rodzin. Liczba więc głosów polskich przedstawia wraz z ich rodzinami 920 tysięcy mieszkańców, (razem z dziećmi). Głosy zaś niemieckie po odliczeniu emigrantów przedstawiają tylko 595 tysięcy mieszkańców (razem z rodzinami i z dziećmi). Tak więc rzeczywisty stosunek mieszkańców w wymienionym bloku wynosi 920 tysięcy Polaków i 595 tysięcy Niemców, t. j. 51 procent Polaków i 49 procent Niemców.

Dla całości obrazu przytaczamy tu jeszcze raz stosunek gmin, które opowiedziały się w tym bloku za Polską i za Niemcami (razem z samodzielnymi obszarami dworskimi).

Powiat:	Gminy polskie	niemieckie:	procent polskich gmin.
1 Bytom miasto i wieś	21	7	72
2 Katowice miasto i wieś	25	9	73
3 Zabrze	13	3	82
4 Gliwice miasto i wieś	88	15	85 5
5 Pszczyna	118	9	93
6 Rybnik	96	8	92,3
7 Tarn. Góry	45	9	83,3
8 Strzelce	79	43	66 3
9 Lubliniec	50	37	57,4
10 Król. Huta	—	1	—
11 Racibórz wieś po prawym brzegu Odry	36	10	73,6
12 Koźle prawy brzeg Odry	10	20	33,3
13 Olesno połud. część	26	11	70
14 Część opolskiego	9	4	70
Razem	616	186	76 8

Tak więc w bloku wymienionym ludność polska osiągnęła znaczną przewagę zarówno co do liczby, jak i co do stosunku gmin. (W następnym artykule omówimy w ten sposób wynik głosowania w pozostałych powiatach).

OGŁOSZENIE.

Do rejestru Handłowego przy Sądzie Okręgowym w Sosnowcu, Dział A Tom II. dnia 23 marca 1921 r zapisano następujące firmy:

1451, „Berek Szwajcer" Handel wyrobami tytuniowymi w Sosnowcu, Modrzejowska № 22. Firma egzystuje od roku 1920, Właściciel Berek Szwajcer zam, w Sosnowcu, Modrzejowska 22.

1452, „Moszek Openhajm" handel przyborami elektrycznemi w Będzinie, al, Kołłątaja № 24, Firma egzystuje od roku 1907. Właściciel Moszek Openhajm zam. w Będzinie 3-go maja 4

1453, „Fabryka parowa lin drucianych Meyerhold i S-ka" w Będzinie ul. Modrzejowska, firma egzystuje od roku 1898. Wspólnicy Jan Meyerhold zam, w Sosnowcu, 3-go maja 12, 2) Maurycy Margulies zam, w Katowicah, ul, Rütgera Spółka firmowa. Do reprezentowania i podpisywania w imieniu spółki upoważniony jest każdy wspólnik oddzielnie. Spółka zawartą została na lat 12, z automatycznem przedłużeniem na dalsze okresy 12-letnie.

1454, „Jadwiga Jankowska" bufet kolejowy na stacji Dęblińskiej w Sosnowcu, Firma egzystuje od roku 1919 Właściciel, Jadwiga Jankowska zam. w Sosnowcu, stacja kolei Dęblińskiej.

1455, „Francisznk Wojtkowiak" handel i skład mebli w Sosnowcu, Dekierta 9, Firma egzystuje od roku 1901, Właściciel Franciszek Wojtkowiak zam. tamże.

1456, „Laja Grunwald' handel galanterją i manufakturą w Sosnowcu, Targowa 18, Firma egzystuje od roku 1920. Właściciciel Laja Grunwald zam. w Sosnowcu, Targowa 18,

1457, „Hersz Pomarancblum' handel wyrobami tytuniowemi w Sosnowcu, Warszawska 15. Firma egzystuje od roku 1920 Właściciel Hersz Pomarancblum, tamże zam.

1458, „Franciszek Łabuś" sklep rzeźniczy Sosnowiec Milowice, Bryniczna № 57. Firma egzystuje od roko 1920. Właściciel Franciszek Łabuś zam. w Milowicach ul, Saturnowska.

1459, „Josek Zając' sprzedaż drzewa w Sosnowcu, Niemiecka 7 firma egzystuje od roku 1919. Właściciel Josek Zając, zam. w Sosnowcu, Dekierta 12.

1460, „Chaim Zelinger" Restauracja w Sosnowcu. Targowa 10, firma egzystuje od roku 1908. Właściciel, Chaim Zelinger, zam, w Sosnowcu ul. Szenowska № 6.

1461, „Jakób Mordka Goldberg" handel artykułami spożywczemi w Grodźcu ul. Kijowska. Firma egzystuje od roku 1914 Właściciel Jakób Mordka Goldberg, zam. w Grodźcu, ul. Kijowska, dom Januszewskiego.

1462, „Pinkus Felzensztajn" handel manufakturą w Będzinie Kołłątaja 17, Firma egzystuje od roku 1917. Właściciel Pinkus Felzensztajn, zam. w Będzinie Kołłątaja 13, Pomiędzy właścicielem firmy a żoną jego Chają z domu Glück na mocy intercyzy zostało ustanowione wyłączność majątku i wspólność dorobku.

1463, Skład manufaktury „Renoma" spółka firmowa w Będzinie, Stary Rynek 17. Spółka rozpoczęła czynności dnia 14 lutego 1921 r. Wspólnicy, Moszek Ernst, Stary Rynek 15, 2) Moszek Najberg Stary Rynek 16, 3) Benjamin Yngster Stary Rynek 21, 4) Chaim Liberman, Stary Rynek 17, Cyna Djament Czeladzka 4, 5) Ita Werdyger, Stary Rynek 17, wszyscy w Będzinie. Zarząd interesami spółki należy do Ernsta i Najberga. Odbieranie i kwitowanie wszelkiej korespondencji i przekazów pocztowych może być uskuteczniane za podpisem każdego wspólnika. Weksle, przekazy i wszelkie zobowiązania pieniężne winny być opatrzone stemplem firmy i podpisami dwóch wspólników, z których jednym musi być Ernst albo Najberg,

1464, „Chana Frydman" handel artykułami spożywczemi w Sosnowcu, ul. Wielka 22. Firma egzystuje od roku 1898. Właściciel Chana Frydman, zam tamże.

1465, M. „Machel Szwarcbaum" handel art. spożywczemi w Sosnowcu, 3 Maja, w składzie firmy A Oppenhaim. Firma egzystuje od roku 1910. Właściciel Machel Szwarcbaum zam w Sosnowcu, Dęblińska № 9.

1366, „Henryk Zynger" handel żelazem i artykułami technicznemi w Sosnowcu, Niemiecka № 7. Firma egzystuje od roku 1920. Właściciel Henryk Zynger, zam w Sosnowcu, Dęblińska Nr. 11.

1467, „Hersz Kantor" handel materjałami piśmiennymi w Sosnowcu, Modrzejowska Nr. 22, Firma egzystuje od roku 1920. Właściciel Hesz Kantor, zam w Sosnowcu, Modrzejowska Nr 26.

1468, „Józefa Michalak" restauracja w Sosnowcu Renardowska 61, firma egzystuje od roku 1918 Właściciel, Józefa Michalak, zam tamże.

1469, Dom Handlowy „Dachówka" w Zawierciu, Marszałkowska 4, Spółka rozpoczęła czynności dnia 15 marca 1921 r. Wspólnicy odpowiedzialni 1) Henoch Hocherman, Marszałkowska 29, 2) Josek Worcman, Marszałkowska 4, 3) Chaim Moszek Worcman, Nowy Swiat 6, wszyscy w Zawierciu. Spółka firmowa rozpoczęła czynności dnia 15 marca 1921 r. Do reprezentowania spółki upoważnieni są M. Hocherman i J. Worman; podpisywanie zwykłej korespondencji oraz odbiór takowej i towarów może uskuteczniać każdy z wyżej wymienionych samodzielnie, natomiast wszelkie akty, umowy, weksle, pełnomocnictwa i inne zobowiązania winny być opatrzone stemplem firmy i podpisami H. Hochermana i J. Worcmana.

1470, „Boruch Lipszyc" handel manufakturą w Będzinie, Kołłątaja 9, firma egzystuje od roku 1910, Właściciel Boruch Lipszyc zam w Będzinie Kołłątaja 9.

1471, „Izrael Meryn" Handel wyrobami żelaznymi i artykułami technicznymi w Sosnowcu, Małachowskiego 18. Firma egzystuje od roku 1912 Właściciel; Izrael Meryn zam. tamże.

1472, „Małka Hamburg" sklep z manufakturą w Sosnowcu, Modrzejowska 31 Firma egzystuje od roku 1917. Właściciel Małka Hamburg zam tamże.

1473, „Marja Renne" restauracja w Sosnowcu, Sielecka [illegible] firma egzystuje od roku 1900. Właściciel Marja Renne zam tamże.

1474, „Majloch Weltfreind" handel towarami kolonjalnymi i owocami w Sosnowcu, Modrzejowska 20. Firma egzystuje od roku 1905. Właściciel Majloch Weltfreind, zam w Sosnowcu Modrzejowska 11.

1475, „Fryda Brauner" handel wyrobami tytuniowymi w Będzinie, Kołłątaja 22. Firma egzystuje od roku 1914 Właściciel Fryda Brauner, zam w Będzinie, Kołłątaja 29.

1476, Jan Żelichowski sklep rzeźniczy w Sosnowcu, Racławicka 1. Firma egzystuje od roku 1921, Właściciel Jan Żechowski, zam tamże.

1477, „Walenty i Marja Krajewscy" handel wędlinami i artykułami spożywczymi w Mijaczowie, ul. Kościuszki. Firma egzystuje od roku 1920. Wspólnicy odpowiedzialni, Walenty Krajewski, Marja Krajewska zam, w Mijaczowie, ul. Kościuszki, dom Boronia. Do reprezentowania i działania w imieniu spółki upoważniony jest każdy wspólnik samodzielnie.

Na plebiscyt.

Miejscowy Komitet Plebiscytowy składa serdeczne podziękowanie wszystkim którzy złożyli następujące sumy:

	Marek
Towarzystwo Zjednocz Szewców w Sosnowcu	3000
Ci sami na zebraniu w Sosnowcu	1100
Cech szewców w Sosnowcu	300
P. Z. Lipman z Sosnowca	300
P. A. K. P. D. z Sosnowca	970
Polski Związek Zawodowy Walcowni Hr. Renard	793
Kolejowy Komisar: Policji Dworca Sosnowieckiego	230
P. Kl. Jaworski z Sosnowca	100
Fabryka Pilników z Katowic	2000
X Komisarjat P.P. powiatu Będzińskiego	940
Powiatowa Komenda PP w Będzinie	10250
Posterunek Pol. Państwowej w Siewierzu	800
Adwokat p. Morgulec z Dąbrowy	3000
P. Piotrowski z Dąbrowy	1000
Zw Zaw Instytucji Miejskich w Będzinie	7410
Czeledź Szewcka z Sosnowca	2390
Urzędnicy Kasy Chorych z Sosnowca	17200
P. Józef Wroński z Sosnowca	3000
Pracownicy młyna i piekarni Hr. Renard	7350
Komitet Plebiscytowy z Wojkowic	11000
Cech Piekarzy z Sosnowca	13300
Komitet Plebiscytowy z kop. Czeladź	30000
P. K. U. z Będz na	2190
P. T. Wojciechowski z Sosnowca	10000
„ J. Niewiarowski z Sosnowca	10000
„ J. Edelman z Sosnowca	10000
„ A. Dobrowolski z Sosnowca	10000
„ St. Musialski z Sosnowca	10000.
„ St. Turbiński	2000
„ P. Otrębski	1000
„ K. Brzestowski	1000
Razem	172,523

Zbrojenie niemców?

SOSNOWIEC. (wł) Liczny przewóz broni niem. na G. Śląsku, organizowanie band cywilnych i koncentrowanie ich w połudn. i zachodn. pow. wskazuje, że niemcy postanowili w razie nieprzychylnego rozstrzygnięcia dla siebie sprawy górnośląskiej, przypomnieć atak na centra przemysłowe. Prudnik, Neusse Landdorf są ogniskami koncentracyjnemi dla partyzantów.

BYTOM. (wł) Na lewym brzegu Odry stwierdzono napływ bojowych sił niemieckich. Również nie ustają tajne zbrojenia niemców w środkowych powiatach górnośląskich.

Władze koalicyjne starają się przedewszystkiem o konfiskatę broni, transportowanej obecnie na G. Śląsk.

Dalsze środki przymusowe wobec Niemiec

PRAGA tel wł Praska „Tribuna" otrzymała od kół Ententy informacje, według których w najbliższym czasie oczekiwać można dalszych ostrych kroków Ententy wobec Niemiec. Czechosłowację wezwano rzekomo do współudziału w okupacji części Niemiec.

Anglja Włochy, a G Śląsk.

BYTOM. W kołach zbliżonych do czynników miarodajnych coraz żywiej komentowane jest prawdopodobieństwo, że Anglja zaproponuje zneutralizowanie okręgu przemysłowego Stanowisko Anglji mają poprzeć Włosi.

STOW. SPOŻYWCZE

„Rzemieślnik"

zawiadamia Członków o odbyć się mającym

Ogólnym Rocznym Zebraniu

w lokalu Domu Ludowego ulica Jasna, dnia 24 kwietnia rb., o godzinie 3 po poł.

Sprawy: połączenia ze Spożywcami, rozpatrzenie o zatwierdzenie bilansu, podział zysków, wybory władz. 1754

Licytacja domu

Dom 3-piętrowy w centrum Sosnowca, ul. Dekierta Nr. 14, 4 sklepy i 150 pokoi i kuchni o 2 bramach frontowych należący do maloletnich Sączewskich będzie sprzedany w dniu 10 maja r. b. u rejenta Jasińskiego w Sosnowcu. 1726

Informacji udziela.

SĄCZEWSKI — BĘDZIN.

ś. † p.

Józef Pająk

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatrzony św. sakramentami zasnął w Bogu d. 8 kwietnia 1921 r. przeżywszy lat 42.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok z domu żałoby przy ulicy Wiejskiej Nr. 38 do kościoła parafjalnego w Sosnowcu nastąpi w niedzielę d. 10-go kwietnia o 4-ej po południu, a następnie na cmentarz miejscowy.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych przyjaciół i znajomych, pogrążeni w nieutulonym żalu:

1753 **Żona, córka, synowie matka i rodzeństwo.**

W dniu 12 b m. odbędzie się Roczne Zebranie

Sosnowieckiego T-wa Cyklistów

z następującem porządkiem dziennym:

Sprawozdanie za 1920 rok,
Wybór Zarządu,
Ustalenie składki miesięcznej na 1921 rok,
Ustalenie dnia otwarcia sezonu,
Wolne wnioski 1733

Uprzejmie uprasza się o liczne przybycie Sz. członków

Początek zebrania w pierwszym terminie o godz. 7 ej wiecz. wrazie nieprzybycia odpowiedniej ilości członków odbędzie się zebranie w drugim terminie o g. 8 wiecz. tegoż dnia w lokalu własnym przy ulicy Parkowej

Zarząd.

Ogłoszenie.

Starostwo Będzińskie, (Powiatowy Urząd Zdrowia) na skutek reskryptu Woj. Urz. Zdr. za L. Z. 1013/21/1 wzywa wszystkich emerytów zamieszkałych na terenie będzińskiego powiatu, pobierających emeryturę od Skarbu Państwa niezależnie od tego, czy przeniesieni zostali w stan stałego, czy też czasowego spoczynku, do podania swych adresów, wieku i t. d. do Starostwa Będzińskiego, (Powiatow. Urzędu Zdrowia), do dn. 20 kwietnia r. b.

1738 Lekarz powiatu: **Dr. Ryder.**

Licytacja.

Magistrat miasta Sosnowca niniejszym ogłasza licytację na roboty murarskie i betonowe mającej się budować szkoły powszechnej w Sosnowcu przy ul. Wawel. Oferty należy składać w zapieczętowanych kopertach w Wydz. Budownictwa (pokój № 17) do dnia 16 kwietnia r. b. Warunki budowy oraz plany są do przejrzenia w godzinach biurowych w Wydz. Budownictwa.

1707 **Magistrat m. Sosnowca.**

Zatwierdzony przez wyższe władze i Magistrat Sosnowiecki

Cech Blacharski

na Zagłębie Dąbrowskie i Olkuskie z siedzibą w Sosnowcu Ogłosił w swoim czasie o zgłoszenie się wszystkich blacharzy do wyżej wspomnianego cechu celem zapisania się i wykonania sztuki majsterskiej, lub czeladniczej. Jednakże dotychczas zostali zaledwie przyjęci po wykonaniu odpowiedniej sztuki: na majstra p. Wojciech Kukułka z Dąbrowy, na czeladników pp. Anastazy Mielniczuk i Wincenty Samborski z Sosnowca Tym blacharzom którzy dotychczas nie zgłosili się do wspomnianego cechu, cech daje im 14-to dniowy termin, licząc od dnia ogłoszenia aby się zgłosili i zapisali. Po ukończonym terminie cech będzie zabraniał prowadzenie robót m. blacharskim nie zapisanym w cechu.

Urząd Starszych Zgromadzenia Blacharzy w Sosnowcu.

Adres cechu:

Sosnowiec ul. Małachowskiego 14. 1750

DROBNE OGŁOSZENIA

Stenografistka
pisząca na maszynie poszukuje posady Zgłoszenia do Kurjera pod A B 1690

Inteligentna
osoba znająca dobrze gospodarstwo i szycie, poszukuję miejsca we dworze lub probostwie. Kościelna 11 m 5. 1730

Udzielam
lekcji kroju angielskiego F. Zielinska, Dąbrowa ul. Sobieskiego 15. 1742

Korespondenta
zdolnego poszukuje na wieczorowe godziny. Wiadomość, w Administracji Kurjera. 1712

Oddam
dwóch synów 10-cio i 5-cio letniego na własność. Wiadomość w Kurjerze. 1692

Samodzielna
korespondentka w języku polskim potrzebna jest od zaraz. Znająca buchalterję ma pierwszeństwo. Chłopiec na posyłki może również się zgłosić, Gdzie wskaże Admin. Kurjera 1725

Garbarnia „Sosnowiczanka"
w Sosnowcu ul. Wysoka dom Zwolińskiego posiada na składzie skóry gotowe (chromy i giemzy) oraz przyjmuje do wyprawy skóry surowe. 1693

Cukiernie
restauracje, związki, zamawiajcie gry interesujące. Dziesięć procent na biedne dzieci. Gwiazda Ludowa, Szenowska 21/22. 1714

Kantor
asenizacji z taborem, przedsiębiorstwo bez konkurencji w Częstochowie, oraz kilkadziesiąt metrów posadzki sprzedam Oferty do Redakcji pod „Asenizacja". 1711

Wyprawiam
skórki królicze zajęczę lisie tchórze kozie baranie i cielęce. Przyjmuje w komis do sprzedania garderobę fartuchy nadeszły. Łopaty żelazne sprzedaje, Sosnowiec 3-go maja 10 Molicki. 1740.

Kupuje
stare zęby sztuczne Goldkorn Modrzejowska 31. 1741

Kapelusze
damskie letnie, męskie przefasonowuje na najnowsze fasony po cenach przystępnych Sosnowiec Niemiecka 10.

Korzystny interes
jest do sprzedania 7½ mórg gruntu z domem murowanym i budynkami gospodarskiemi przy kolei i przy fabryce pod Zawierciem. Cena przystępna. Oferty do Kurjera pod „Gospodarstwo". 1694

Stowarzyszenie
Właśc. Nieruchomości w Sosnowcu poszukuje pracownika na godziny pobiurowe (od 5 do 7 wieczorem), Zgłoszenia Aleja J. Wolff. 1704

Potrzebna
zdolna panna do pracowni sukien L. Libarmanówny ul. Kowalska 4 w Sosnowcu. 1642

Potrzebna
panienka do szycia do prywatnego domu. Wiadomość w Kurjerze 1752

Poszukuje
mamki zdrowej i młodej do dziecka Sosnowiec ul. Konstantynowska nr. 19 Zborowski piekarnia. 1701

Poszukuje
pokoju umeblowanego z osobnem wejściem od sieni Wiad. w Kur. 1739.

Wyprzedaż
różnych ładnych mebli Towarowa 9 m. 8 w Sosnowcu. 1744

Wyprzedaż
drzewa materjalnego ogrodzenia, futryn okien, wapna, trzciny, żelaza i różnych sprzętów gospodarskich, Nowa 18. 1729

Dywany
sprzedam tanio Cegłowski 3 go Maja 18. 1746

Łóżko
angielskie (galeryjka niklowa) z materacem sprzedam Pogoń Grochowa 6 Łapiński. 1745

Smołę
poleca najtaniej Smolarnia L. Lemkowicza w Sosnowcu Zygmunta 1 róg Jasnej obok domu Ludowego tamże sprzedaż na pudy. 1751

Do sprzedania
2 powozy i bryczka jednokonna, Sosnowiec Sienkiewicza 5, 1706

Do sprzedania
kawiarnia z lokalem i urządzeniem ul. Nowopogońska nr. 24. 1699

Sprzedam
bryczkę z uprzężą. Wiadomość Apteka Kasy Chorych przy szpitalu na Pogoni. Od 10 — 12 rano, 1688

Janówki
do sadzenia, Szlachetka Wiejska 10.

Zaginęła
tymczasowa legitymacja Eugenji Miiarnowskiej wydana przez Magistrat m. Sosnowca. 1705

Zaginęła
karta powołania wydana przez PKU w Będzinie na imię Marjan Jezierski.

Zgubiono
portfel zawierający paszport rosyjski akt z prośbą opisem i zawiadomieniem na imię Józefa Kuśmierskiego przodownika F. U. S. w Będzinie i 1330 mk. gotówką.

Biuro miernicze
S. KOZŁOWSKI i S-ka
Sosnowiec, Kołłątaja 6.

Dr. Nauk Hermetycznych
STANISŁAW KOZŁOWSKI
określa: charakter, zdolności, — jak opanować—nałogi, cierpienia moralne, zanik energji. —
Sosnowiec, Kołłątaja 6, II piętro.
Od 4-ej do 7-ej wieczorem

Wydawca: Spółka Wydawnicza „Kurjer Zagłębia", Tłocznia „Spółki Wydaw. „Kurj. Zagł." Redaktor Józef Maciejowski